

3. MADENCİLİK VE ÇEVRE SEMPOZYUMU 11-12 HAZİRAN 2009'DA ANKARA'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Madencilik sektöründe karşılaşılan çevresel sorunların irdelenmesi, tartışılması, bilimsel ve teknik gelişmelerin ilgililere aktarılması amacıyla, 11- 12 Haziran 2009 tarihlerinde Ankara'da MTA salonlarında 3. Madencilik ve Çevre Sempozyumu gerçekleştirilmiştir. 36 bildirinin sunulduğu ve 300 kişi tarafından izlenen Sempozyumun son gününde "Madencilik - Çevre Etkileşimi ve Politikaları" konulu bir panel düzenlenmiştir. Oda Başkanımız Mehmet TORUN'un yönettiği panele Prof. Dr. Mahir VARDAR, Doğa Savaşçıları Derneği Başkanı Murat Zafer ÇETİNTAŞ, CHP milletvekili Ali Rıza ÖZTÜRK ve AKP milletvekili Afif DEMİRKIRAN panelist olarak katılmıştır.

ODA BAŞKANIMIZ MEHMET TORUN'UN SEMPOZYUM AÇILIŞ KONUŞMASI

Sayın Katılımcılar, Değerli Konuklar,
Odamızca düzenlenen 3. Madencilik ve Çevre Sempozyumuna hoş geldiniz.

Bilindiği gibi, madencilik çalışmaları ve bu çalışmalar sürecinde gerçekleştirilen maden üretimleri, insanlığın bireysel ve toplumsal gereksinimlerinin karşılanmasında temel öneme sahip alanlardan biridir. Madencilik faaliyetleri olmaksızın bireysel ve toplumsal yaşamın sürdürülebilmesi, teknolojinin bugün ulaştığı düzeye rağmen halen mümkün olmadığı gibi, yakın

gelecekte de mümkün görünmemektedir. Bu nedenle madencilik çalışmalarının daha uzun bir süre yapılmak zorunda olduğu açık bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır.

Bir başka gerçek, diğer tüm üretim çalışmaları gibi madenciliğin de doğal çevre üzerinde bozucu bir etki yaratmakta olduğu gerçeğidir. Yani madencilik çalışmaları, genel üretim süreçlerinin bir parçası olarak, doğal çevre ile belirli bir ilişki ve çelişki halinde sürdürülebilmektedir.

İnsanlığın üretim serüveni yakın bir tarihe kadar doğa üzerinde son derece sınırlı bir etkide bulunmaktaydı. Etkinin sınırlı olduğu bu tarihsel dönemde üretim, insan gereksinimleri için ve bu gereksinimlerin zorunluluğu ve gerekliliğine bağlı olarak şekillenmekte, belirli sınırlılıklar içerisinde yapılabilmekteydi. Ancak yakın tarihsel dönemde bu durum değişmiştir. Ekonomik olarak 1640 İngiliz Endüstri Devrimi, siyasi olarak 1789 Fransız Devrimi ile ortaya çıkan ve kısa zamanda egemen bir sistem haline gelen kapitalizm, üretimin esas olarak insan gereksinimlerini karşılayabilmek için yapılmasına son vererek, onu kendi başına bir öge haline ge-

tirmiştir. Bu dönemde insan, üretime tabi hale getirilmiş, “kar için üretim”, “sermaye birikimi için üretim” ya da “tüketim için üretim” olarak da değerlendirilebilecek bu süreçte, insan gereksinimlerinin çok ötesinde, üretimin muazzam artışına paralel olarak, doğal çevrede ciddi tahribatlar ortaya çıkmış ve bu tahribat kesintisiz olarak devam etmiştir.

Sınırsız, gereksiz ve denetimsiz bir şekilde yapılan üretimin, doğal çevre üzerinde yarattığı tahribatın canlı ve insan yaşamı üzerinde ciddi etkilerinin ortaya çıkması, örneğin hava kirliliğinden kaynaklı kitlesel ölümler,ormanların azalması, tatlısu, göl ve deniz kirliliklerinden kaynaklanan sorunlar, asit yağmurları, iklim değişikliği, ozon tabakasının incilmesi, biyolojik çeşitliliğin azalması ve ekolojik dengenin bozulması gibi sorunlar, çevre ve insan sağlığını giderek daha fazla tehdit eder hale gelmiştir.

Bu olumsuz gelişmeler 1980’lerden itibaren insanların bilinç ve davranışlarında değişiklikler yaratarak, çevre tahribatının bir sorun olarak gündeme gelmesi, tartışılması, araştırma yapılması ve önlem alınması gibi çeşitli yönelimleri öne çıkarmıştır.

5 Haziran 1972 yılında, Stockholm’de toplanan “Birleşmiş Milletler Çevre ve

İnsan Konferansı”nda “temiz ve sağlıklı bir çevrede yaşamının temel bir insan hakkı olduğu” karar altına alınmıştır.

1983 yılında, BM tarafından kurulan “Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu” Komisyon Başkanı Brundtland’ın raporu üzerine, 1992 yılında Rio’da BM Çevre ve Kalkınma Konferansı (UNCED) düzenlenmiştir. Bu konferans sonucunda Rio Deklarasyonu yayımlanmış; Birleşmiş Milletler ve Avrupa Birliği ülkelerinin de içinde bulunduğu 184 ülkenin taraf olduğu “Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi” 21 Mart 1994 tarihinde yürürlüğe girmiştir. İklim değişikliği ve biyolojik çeşitliliğin korunması sözleşmeleri, ayrıca çölleşmeyi engelleme konvansiyonu, ozon tabakasına zarar veren gazların azaltılmasına yönelik Viyana Sözleşmesi ve Montreal Protokolü bu kapsamda sayılabilecek uluslararası anlaşmalardır.

Çevre sorunu her ne kadar devletsel örgütlerin ve devletler hukukunun konusu haline gelmişse de, yaşanan süreçte sorunu yaratanların, çözüm konusunda çokta istekli olmadıkları görülmektedir.

Kapitalizmin daha fazla kar ve bunun gerçekleşmesi için azami üretim ve sınırsız tüketim konusuna bağlı olarak ortaya çıkan, yani özü açısından endüstri devrimini tamamlamış gelişmiş kapitalist/emperyalist ülkelerin kendi çıkarlarını elde etme sürecinde yaratıkları bu sorunun, onlar tarafından çözülmesi beklenmemelidir. Çünkü çözüm için iki önemli unsurun, yani birincisi tüketimi körükleyen üretim sürecinin insani gerekliliklerle sınırlandırılması, ikincisi, yaratılmış olan çevresel kirlilik ve bozulmanın giderilmesi için gereken parasal kaynakların ayrılmasıdır. Her iki öncelikte dünyayı sömüren ve yöneten egemen devletlerin/şirketlerin işlerine gelmemektedir.

Kapitalizmin bu sorun karşısında aldığı tavır, kimi özsel olmayan, çözüme kısmi katkılar koyabilecek önlemlerin getireceği maliyetleri, sorunun ortaya çıkışında hiçbir katkıları olmayan yoksul ülkelere paylaştırmak ve çevre sorununu uluslararası alanda kendi çıkarlarına yönelik siyasal bir araç olarak kullanmaktan ibarettir.

Bu durumu gören kimi bilim insanları, yurttaşlar ve meslektaşlarımız, çevre sorununun önemli ölçüde abartıldığı görüşünü benimsemektedir. Bu abartıya bağlı olarak, yani çevresel sorunların büyüklüğü ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin gerekliliği adı altında, az gelişmiş ve Türkiye gibi ekonomik gelişmesini tamamlamamış ülkelerin üretim süreçlerinin baltalandığını, böylece gelişmelerinin engellendiğini savlamaktadırlar.

Kuşkusuz bu işin bir yanısırdır ve doğrudur. Ancak atlanılmaması gereken diğer önemli bir nokta, insan ve canlı yaşamının devam ettirilebilmesi için hava, tatlı su, toprak, orman vb. kaynakların sınırsız olmadığı ve bu yaşamsal kaynakların kirlenme, azalma, tükenme gibi nedenlerle insan ve canlı gereksinimlerine yeterli olma durumundan hızla uzaklaştığı gerçeğinin bilince çıkartılmasıdır. Yani dünyamızda yaşam olanakları görece azalmaktadır, abartı ya da diğer

gereçlerle hiçbir kimse bu duruma karşı duyarsız kalmamalıdır.

Çevresel sorunlar konusunda ağırlıklı suçlanan üretim alanlarından biri de, madencilik sektörüdür. Bu suçlamaların haklı ve haksız yanları bulunmaktadır. Haksız yanların başında birçok çalışma alanının olumsuz çevresel etkileri gözlerden uzak bırakılarak madenciliğin öne çıkartılmış olmasıdır. Örneğin başta kimya sanayi olmak üzere, enerji, ulaşım, demir-çelik, gemi-inşa gibi sektörlerin üretim çalışmalarının kirletici, tüketici ve bozucu etkisi çok daha fazladır. Marmara çevresindeki üretim çalışmaları, tüm Marmara Denizini kirletmiştir. O nedenle, çevre konusunda madencilik çalışmalarından çok daha sorunlu üretim alanlarına yönelik gerekli duyarlılık gösterilmelidir.

Haklı olan ya da olabilecek eleştirileri de yok saymamak gerekmektedir. Madencilik çalışmaları sırasında ortaya çıkan olumsuz çevresel etkiler konusunda sektörde bulunan ve ekonomik değer elde eden tüm kesimlerin; kamu görevlileri, şirketler, yöneticiler, maden mühendisleri, işçiler ve bunların örgütleri sorumluluklarını üstlenerek gereğini yerine getirmelidir.

Bugüne kadar, birkaç istisna dışında genel olarak bu gerekliliklerin yeterince yerine getirildiği söylenemez. Madencilik sektöründe çalışan şirketlerin küçüklüğü, kapkaççı madencilik tarzı, yetersiz ya da yanlış yasal düzenlemeler, yeterli olmayan idari denetim anlayışı ve yapısı, madencilik çalışmalarının istenilen nitelikte yapılması noktasından uzaklaşılmasına neden olmuştur. Genel olarak madenler sadece kar kapısı olarak görülmüş, bu alanda yöre halkı, gelecek kuşaklar ve genel toplumsal çıkarlar gözardı edilerek, talana uygun bir ortam yaratılmıştır.

Böylesi bir durum her şeyden önce

madencilik çalışmalarının ve bu alanda ekonomik getiri elde edenlerin aleyhine olmuştur. Çünkü yürütülen çalışmalar sırasında kimi işletmelerin daha fazla kar uğruna, çevresel gereklilikleri yerine getirmemeleri, geniş çaplı karşıt çevresel kampanyalara yol açmış, bu durum genel madencilik çalışmalarını da baltalamıştır.

Günümüzde hiç bir ekonomik faaliyet eski biçimiyle yapılamaz. Sektörde ekonomik getiri elde edenler, sektörün genel çıkarları için toplumsal duyarlılıkları gözeterek, bilim ve teknolojinin gerekliliklerine uygun çalışmalar yürütmek zorundadır. Çevresel sorunları bilmeden, yürüttükleri üretim çalışmalarının çevreyi bozucu etkilerine yönelik önlem almadan, doğanın yeniden kazanımı için gereklilikleri yerine getirmeden yürütülen madencilik çalışmalarının çok ciddi ekonomik, sosyal ve siyasal sorunlar yaratabileceğinin ve hatta yarattığının görülmesi ve buna uygun davranılması kaçınılmaz bir durumdur. Böylesi bir çalışma tarzının, yani madenciliğin çevre ile barışık, insan odaklı yürütülmesi gerekliliğinin benimsenmesi ve egemen olması durumunda madencilik çalışmalarının eleştirilerin hedefi olmaktan çıkacağı açıktır.

Madencilik çalışmalarının; çevre ve insan odaklı anlayışla, bilim ve teknolojinin

gerekliliklerine uygun olarak yapılabilmesinde önemli etmenlerden biri maden mühendisleridir. Meslektaşlarımız, üniversite eğitimi sırasında aldıkları bilimsel ve teknik bilgileri, meslek yaşamı sırasında edindikleri deneyimle birleştirerek çevresel sorunları gözeterek bir anlayışla çalışmayı meslek etiği olarak benimsemelidir.

Konuşmamın sonuna gelirken; madencilik çalışmalarının, tüm diğer üretim çalışmaları gibi, doğaya ve çevreye zarar verici bir etkisinin bulunduğunu, ancak yine de yapılmak zorunda olduğunu, bu süreçte oluşacak zararın en aza indirilerek yapılmasının, çalışma sonunda gerekli iyileştirmelerin yapılarak çalışmanın sonlandırılmasının, yani çevre ile barışık, insan odaklı bir madencilik anlayışını gerekli gördüğümü zü bir kez daha belirtmek istiyorum.

Böyle bir anlayışın benimsenmesi ve egemen olması için;

Herşeyden önce, kapitalizmin tüketim çılgınlığına bağlı şişirilen üretim anlayışının sorgulanması, tüm kaynakları sorumsuzca kullanan tüketim/üretim kalıplarından hızla ve derhal uzaklaşılması gerekmektedir.

İkincisi, doğru ve tutarlı bir çevre ve madencilik mevzuatının var olması,

Üçüncüsü, etkili ve yaygın bir idari örgütlenmeyle, kamusal denetimin tam olarak oluşturulması zorunluluğu,

Dördüncüsü, ham cevher satışına yönelik kapkaççı üretim yöntemlerinin ve küçük ölçekli madencilik faaliyetlerinin engellenerek sektörde istikrarın ve belirli bir madencilik kültürünün oluşturulması,

Beşincisi, maden mühendislerinin madencilik faaliyetleri sırasında mühendislik bilgi, deneyim ve becerilerini ortaya koyabilecekleri çalışma ortamının sağlanması zorunluluğu bulunmaktadır.

Değerli konuklar;

5 Haziran'da "Dünya Çevre Günü" kutlamalarının sıcaklığının sürdüğü bu iki günde gerçekleştirdiğimiz "Üçüncü Madencilik ve Çevre Sempozyumu"nun, yukarıda belirttiğimiz üretim, madencilik, çevre ve insan arasındaki sıkı ilişkilerin sağlıklı bir biçimde kurulmasına katkıda bulunacağına inanıyorum. Bu düşüncelerle Sempozyumun başarılı geçmesini diliyor, destek veren tüm kişi, kurum ve kuruluşlar ile burada bulunan bilim insanlarına, çalışma arkadaşlarımıza ve üyelerimize, öğrencilerimiz ile emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

TMMOB BAŞKANI MEHMET SOĞANCI'NIN SEMPOZYUM AÇILIŞ KONUŞMASI

Değerli Konuklar, Sevgili Arkadaşlar,

Hepinizi TMMOB Yönetim Kurulu adına saygıyla sevgiyle, dostlukla selamlıyorum. Maden Mühendisleri Odamız tarafından düzenlenen 3. Madencilik ve Çevre Sempozyumu'nda sizlerle bir arada olmanın onurunu yaşıyorum.

Değerli konuklar,

Şüphesiz bir meslek alanının ve mesleğin bağlı olduğu sektörü, yaşanan dönemin sorunlarından ayrı tutarak konuşma yapmak çok anlamlı oluyor. Oda Başkanım konuşmasında sektörün içinde bulunduğu durumları, ülkemizin ve dünyanın içinde bulunduğu sorunlarla ilişkilendirerek odamızın görüşleri ile birlikte aktardı.

Oda başkanımın kapsamlı değerlendirmesi üzerine benim de bazı cümlelerin altını çizmem şimdi burada bir genel zorunluluktur. Dünyayı ve ülkemizi bizim gördüğümüz şekli ile tanımlamanın, burada sektörün değerlendirilmesinde bir önsöz olacağı kanısındayım. Bugünün dünyasına ve ülkemizin bugününe bir meslek örgütü sorumluluğumuzla baktığımızda güzel sözler söylemek ne yazık ki, kolay olmuyor.

Son 30 yıldır içine sokulduğumuz kapitalist küreselleşmenin sonuçları bugün ortadadır: 1 milyar kişinin günde 1 dolardan az kazandığı, dünya nüfusunun zengin %2'sinin dünya servetinin yarısına el koyduğu bir dünyada yaşıyoruz. Kuzey ile güney arasındaki, kadın ile erkek arasındaki, varsıllarla yoksullar arasındaki fark gittikçe açılıyor. Ülkemizde de yoksulların daha fazla yoksullaştığı, siyasal yapıda pek çok değişimin gerçekleştiği biçimde yaşanan süreç, kapitalist küreselleşmenin küresel kriziyle karanlık yüzünü bir kez daha gösterdi. Neo-liberalizmi tartışılmaz ve geri döndürülemez, kaçınılmaz bir süreç olarak gösterenler dahi, neo-liberalizme karşı alternatif arayışlarına giriyorlar.

İşsizlik rekorları kırılıyor bu ülkede. Yoksulluk ve sefalet almış başını gidiyor. Kapitalist küreselleşmenin küresel krizi emekçileri teğet geçmiyor. Zenginler krizi fırsata çevirip zenginliklerine zenginlik katarak yaşamaya devam ediyorlar. Adaletsizliğin adaletsizlik

olarak, açlığın açlık olarak sürüp gitmesini sağlamak için kapitalist küreselleşmenin bu düzenini korumaktan söz ediyorlar. Kapitalizmin dünya ölçeğinde yaşadığı krizden, bağımlı ülkelerin ağır biçimde etkileneceği açıktır. Başbakan'ın muhtemelen kendisinin de inanmadığı "kriz bizi teğet geçecek" öngörüsüne rağmen, dış borç stoku milli gelirin %40'ına yaklaşan ülkenin, son yıllarda gerçekleştirdiği dış kaynağa bağımlı büyümenin bedelini ödemesi kaçınılmaz görünüyor. IMF ipine bir kez daha sarılacağı anlaşılan siyasal iktidarın emekçilere "mali disiplin"den başka bir önerisinin olmayacağı anlaşılıyor. Bunun ise daha çok vergi, daha az kamu harcaması anlamına geldiğini biliyoruz. Yani daha çok işsizlik ve alt-orta sınıfların daha fazla yoksullaşması yaşanacak. Önümüzdeki dönem mühendisleri, teknik elemanları karanlık bir gelecek beklediğini söylemek yanlış olmayacaktır. Bu tespitlerden yola çıkarak, burada tüm maden mühendisi arkadaşlarımın örgütlülüğe daha çok sahip çıkması gerektiğini de söylemem gerekiyor.

Sevgili maden mühendisi arkadaşlarım,

Görülüyor ki çetelerle, kirli ilişkilerle, suç örgütleriyle, faili meçhullerle, katliamlarla yönetilmiş bu düzen; insanımıza baskı, zorbalık, ölüm, açlık, işsizlik ve sefalet getiriyor. Bu ülkenin kahredici kaderini değiştirerek insanımızın eşit ve özgür bir ülkede bir arada, kardeşçe yaşamasının yollarını mühendisler birlikte bulmalılar. Bunu kimseden bekleyemeyiz. Yollar ancak biz yürürsek açılır ve gelecek ancak biz onu değiştirebilirsek bugünkünden daha güzel olabilir. Bu anlamda maden mühendislerinin Odamız örgütlülüğünde daha fazla bir araya gelmesi ve örgütlenmeyi geliştirilmesi kendimiz için, halkımız için çok önemli bir zorunluluk.

Değerli konuklar,

İşte böylesi bir Türkiye ortamında, meslek alanlarımıza yönelik etkinliklerden birini gerçekleştiriyoruz bugün. Sempozyumumuzda madencilik faaliyetleri ve çevreyle ilişkisini irdelleyeceğiz.

Enerji ve sanayinin temel hammaddelelerini sağlayan madencilik "olmazsa olmaz" üretim faaliyetlerinden biridir. Ancak, içinde bulunduğumuz yüzyılda çevre faktörü göz ardı edilerek madencilik faaliyetlerinin yürütülmesi de mümkün değildir. Her tür ekonomik faaliyette olduğu gibi madencilik faaliyetlerinde de amaç, insanın refah ve mutluluğudur. Ancak madencilik faaliyetleri yürütülürken göz ardı edilmemesi gereken en önemli noktalardan birisi de ekolojik çevreyi tahrip etmemek olmalıdır.

Sanayileşmeyle birlikte artan üretim faaliyetleri ve aşırı tüketiminin sonuçları günümüzde daha net görülmektedir. Kaynakların sınırsız olmadığına anlaşılması ile birlikte "çevre"nin önemi de daha çok ortaya çıkmıştır. Yanlış üretim metotları, keyfi verilen madencilik izinleri, yasal mevzuatın yetersizliği, denetimsizlik gibi nedenlerle madencilik ve çevreye duyarlılık bugüne kadar birbirine zıt iki kavram gibi algılanmıştır. Oysa çevre dostu teknoloji ve yöntemlerin kullanılması, madencilik süreçlerinde ya da sonrasında çevrenin korunmasına/yenilenmesine yönelik önlemlerin alınması, sektörün gelişimini engellemeyecek aksine sektörün gelişimine yönelik katkı yapacaktır.

Yerel halkın onayını almamış hiçbir ekonomik girişimden başarı şansı beklenemez. Madencilik sektörüne ilişkin alınacak kararlarda da ilgili yöre halkının katılımı sağlanmalıdır. Toplumsal, ekonomik ve çevresel bakımdan sürdürülebilir bir madencilik sektörünün gelişimi; devlet, sektörde

faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar ile demokratik kitle örgütleri ve sivil toplum örgütlerinin yapıcı işbirliği ile mümkündür. Söz konusu tarafların doğrudan katılımları olmaksızın hazırlanacak herhangi bir sektör planının ya da plan uygulamasının başarılı olması mümkün görülmemektedir.

Bu etkinliğimizde tüm bunları bilimin ve tekniğin ışığında hep birlikte bir kez daha değerlendireceğiz. Siyasi karar vericilerin burada söylenenlere sahip çıkmasını diliyorum.

Değerli konuklar,

Bitirirken, bu etkinliğimizi gerçekleştiren Maden Mühendisleri Odası Yöneticilerine, Oda çalışanı arkadaşlarıma, görüşlerini bizimle paylaşacak bilim insanlarına, uzmanlara, emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Hepinizi saygılar sunuyorum.

3. MADENCİLİK VE ÇEVRE SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ

TMMOB Maden Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen 3. Madencilik ve Çevre Sempozyumu, 11 - 12 Haziran 2009 tarihlerinde Ankara'da MTA salonlarında gerçekleştirilmiştir. Madencilik sektöründe karşılaşılan çevresel sorunların irdelenmesi, tartışılması, bilimsel ve teknik gelişmelerin ilgililere aktarılmasının amaçlandığı sempozyum kapsamında 36 bildiri sunulmuş ve 300 kişi tarafından izlenmiştir. Sempozyumun son gününde "Madencilik-Çevre Etkileşimi ve Politikaları" konulu bir panel düzenlenmiştir. Sempozyum boyunca açık olan sergiye kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektörden firmalar katılmıştır. İki gün süren sempozyumda dile getirilen görüş ve öneriler ana başlıklarıyla aşağıda özetlenmiştir:

- Madencilik çalışmaları ve bu çalışmalar sürecinde gerçekleştirilen maden üretimleri, insanlığın bireysel ve toplumsal gereksinimlerinin karşılanmasında temel öneme sahip alanlardan birisidir.

- Sınırsız ve denetimsiz yapılan üretim, çevre ve insan sağlığını giderek daha fazla tehdit eder hale gelmiştir.

- Bu olumsuz gelişmeler son yıllarda insanların bilinç ve davranışlarında değişiklikler yaratarak, çevre tahribatının bir sorun olarak gündeme gelmesini ve önlem alınması yönelimlerini öne çıkarmıştır.

- Anayasamızın 56.maddesi "*Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.*" 168.maddesi ise "*Tabii servetler ve kaynaklar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı Devlete aittir.*" demektedir. Bu anlamda, madenlerimizi kamu yararına işletmek ve aynı zamanda çevreyi korumak bir kamusal sorumluluktur. Hiç bir gerekçe ile bu olguya duyarsız kalınmamalıdır.

- Madencilik çalışmaları sırasında ortaya çıkan olumsuz çevresel etkiler konusunda sektörde bulunan tüm kesimler sorumluluklarını üstlenerek gereklilikleri yerine getirmelidir.

- Bugüne kadar, birkaç istisna dışında bu gerekliliklerin yeterince yerine getirildiği söylenemez. Madencilik sektöründe çalışan şirketlerin küçüklüğü,

kapkaççı madencilik tarzı, yetersiz ya da yanlış yasal düzenlemeler, yeterli olmayan idari denetim anlayışı ve yapısı madencilik çalışmalarının istenilen nitelikte yapılması noktasından uzaklaşılmasına neden olmaktadır. Madenler sadece kar kapısı olarak görülmüş, bu alanda gelecek kuşaklar ve genel toplumsal çıkarlar göz ardı edilmiştir.

- Madencilğin çevre ile barışık, insan odaklı yürütülmesi gerekliliğinin benimsenmesi ve egemen olması durumunda madencilik çalışmalarının eleştirilerin hedefi olmaktan çıkacağı açıktır.

Çözüm için;

- Her şeyden önce, kapitalizmin tüketim çılgınlığına bağlı şişirilen üretim anlayışının sorgulanması, tüm kaynakları sorumsuzca kullanan tüketim/üretim kalıplarından hızla uzaklaşılması,

- Doğru ve uygulanabilir bir çevre ve madencilik mevzuatının oluşturulması,

- Etkili ve yaygın bir idari örgütlenmeye, kamusal denetimin oluşturulması,

- Ham cevher satışına yönelik küçük

ölçekli madencilik faaliyetlerinin engellenerek sektörde istikrarın ve belirli bir madencilik kültürünün oluşturulması,

- Çevresel sorunlar; birden fazla mühendislik, hukuk, tıp, morfoloji, arkeoloji ve diğer ana bilim dallarını ilgilendirdiğinden ilgili disiplinlerin ortak çalışmalar yapması,

zorunludur.

Madencilik çalışmalarının, tüm diğer üretim çalışmaları gibi, doğaya ve çevreye zarar verici etkisinin bulunduğu, ancak yine de yapıma zorunluluğu, bu süreçte oluşacak zararın en aza indirilmesi, gerekli iyileştirmelerin yapılarak çalışmanın sonlandırılması, çevre ile barışık, insan odaklı bir madencilik anlayışının tüm toplumun yararına olacağı bilinmelidir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU

17 Haziran 2009, Ankara

YENİ YAYINLAR

